

Innehåll

Parter och domslut	2
Allan Karlström	2
Yrkanden	6
Stämningsansökan, aktbilaga 53, 2023-03-21, åtalspunkt 1	6
Häktning m.m.	7
Skadestånd	7
Förverkande och beslag	8
Förverkande och beslag	8
Skäl	8
Rätten	27
Överklagandeinformation	27

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 467
851 06 Sundsvall

Besöksadress

Storgatan 39
Sundsvall

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon

060-18 67 00

E-post

sundsvalls.tingsratt@dom.se

Webb

www.sundsvallstingsratt.se

Parter och domslut

Allan Karlström

Parter

Tilltalad

ALLAN Tore Karlström, 19761220-7857
Näset 598 D, 861 95 Söråker

Offentlig försvarare

Advokat Per Näslund
Advokatfirman Berggren & Stoltz KB
Box 260, 851 04 Sundsvall

Åklagare

Kammaråklagare Christina Edlund Nilsson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Sundsvall
Box 721, 851 21 Sundsvall

Målsägande (part)

Lena BIRGITTA Ylivainio
c/o V. Wetterhag, Fogdevägen 6, 862 41 Njurunda

Målsägandebiträde

Advokat Fredrik Lindberg
Lindberg & Hånell Advokatbyrå HB
Storgatan 26, 852 30 Sundsvall

Målsägande (part)

DÖDSBOET EFTER LISELOTTE LISELOTTE Jennifer Ylivainio
c/o Ylivainio, Bölevägen 24, 861 43 Sörberge

Målsägandebiträde

Advokat Fredrik Lindberg
Lindberg & Hånell Advokatbyrå HB
Storgatan 26, 852 30 Sundsvall

Målsägande (part)

LENA Annikki Ylivainio
Bölevägen 24, 861 43 Sörberge

Målsägandebiträde

Advokat Fredrik Lindberg
Lindberg & Hånell Advokatbyrå HB
Storgatan 26, 852 30 Sundsvall

Målsägande (part)

LINNEA Elisabet Ylivainio
Kubikenborgsgatan 11 A Lgh 1103, 854 63 Sundsvall

Målsägandebiträde

Advokat Fredrik Lindberg
Lindberg & Hånell Advokatbyrå HB
Storgatan 26, 852 30 Sundsvall

Målsägande (part)

NILS-BERTIL Nils BERTIL Ylivainio
Bölevägen 24, 861 43 Sörberge

Målsägandebiträde

Advokat Fredrik Lindberg
Lindberg & Hånell Advokatbyrå HB
Storgatan 26, 852 30 Sundsvall

Domslut

Brott som Allan Karlström döms för

Grovt gravfridsbrott, 16 kap 10 § 2 st brottsbalken, 2022-10-08 till 2022-10-09, Kramfors kommun

Mord, 3 kap 1 § brottsbalken, 2022-10-08 till 2022-10-09, Kramfors kommun

Påföljd

Fängelse på livstid

Häktning m.m.

Allan Karlström ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Allan Karlström ska betala skadestånd till Nils-Bertil Ylivainio med 163 258 kr.
Beloppet avser 60 000 kr för sveda och värk, 50 000 kr i särskild anhörigersättning och 53 258 kr förlorad arbetsinkomst. Allan Karlström ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 oktober 2022 tills betalning sker.

Allan Karlström ska betala skadestånd till Lena Ylivainio med 110 000 kr.
Beloppet avser 60 000 kr för sveda och värk, samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning. Allan Karlström ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 oktober 2022 tills betalning sker.

Allan Karlström ska betala skadestånd till Linnea Ylivainio med 110 000 kr.
Beloppet avser 60 000 kr för sveda och värk, samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning. Allan Karlström ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 oktober 2022 tills betalning sker.

Allan Karlström ska betala skadestånd till Birgitta Ylivainio med 110 000 kr.
Beloppet avser 60 000 kr för sveda och värk, samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning. Allan Karlström ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 oktober 2022 tills betalning sker.

Allan Karlström ska betala skadestånd till Dödsboet efter Liselotte Ylivainio med 8 301 kr.
Beloppet avser ersättning för begravningskostnader. Allan Karlström ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 oktober 2022 tills betalning sker.

Förverkande och beslag

Tingsrättens beslut den 4 april 2023 om kvarstad på så mycket av Allan Karlströms egendom att ett belopp om 501 559 kr kan förväntas bli täckt vid utmätning ska bestå till dess att verkställighet har skett, dock längst två månader efter det att domen har vunnit laga kraft mot honom.

Beslaget av gods beslagtaget av Liselotte Ylivainio ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Dödsboet efter Liselotte Ylivainio (Polismyndigheten, Region Nord, PO Västernorrland, beslagsliggare 2022-5000-BG117038 nr 1-3, beslagsliggare 2022-5000-BG118487 nr 2-6).

Beslaget av gods beslagtaget hos Allan Karlström ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Allan Karlström (Polismyndigheten, Region Nord, PO Västernorrland, beslagsliggare 2022-5000-BG118112 nr 4-5, beslagsliggare 2022-5000-BG118177 nr 1, beslagsliggare 2022-5000-BG118487 nr 1 och 7-9, beslagsliggare 2022-5000-BG122076 nr 4-6).

Sekretess

Sekretessbestämmelserna i 21 kap 1 § och 35 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämpliga på fotografier av den avlidna målsäganden i protokollet från brottsplatsundersökningen, s. 926-927 aktbilaga 54, samt på rapport från den rättsmedicinska obduktionen som lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Allan Karlström ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Per Näslund får ersättning av staten med 412 480 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 294 025 kr arbete
- 31 725 kr tidsspillan
- 4 234 kr utlägg
- 82 496 kr mervärdesskatt

Fredrik Lindberg får ersättning av staten med 214 020 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 171 216 kr arbete
- 42 804 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 53, 2023-03-21, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Allan Karlström ska dömas för grovt gravfridsbrott enligt 16 kap 10 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Allan Karlström ska dömas för mord enligt 3 kap 1 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

1.1 MORD (5000-K1208352-22)

Allan Karlström har berövat Liselotte Ylivainio livet genom att ha släpat henne från land till vatten, bundit fast henne i ett träd, tryckt ned henne under vattnet och/eller på annat sätt placerat henne så att andningsvägarna kommit under vatten för att därefter lämna henne i vattnet. Till följd av Allan Karlströms agerande har Liselotte Ylivainio erhållit hudavskrapningar samt avlidit av drunkning. Allan Karlström har också utsatt Liselotte Ylivainio för våld mot huvudet och kroppen genom slag med händer och/eller föremål och/eller sparkar samt tag med finger/fingrar mot hennes hals, axel och överarm, allt så att Liselotte Ylivainio orsakats skullskada och underhuds-/hudblödningar. Det hände någon gång mellan den 8 oktober 2022 och den 9 oktober 2022 i Störvattnet 153 Kramfors, Kramfors kommun.

Allan Karlström begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

Grov misshandel och grovt vållande till annans död

Allan Karlström har på ovan angiven tid och plats genom ovan angivet våld misshandlat och tillfogat Liselotte Ylivainio ovan angivna skador. Allan Karlström har vidare av oaktsamhet orsakat Liselotte Ylivainios död genom att utöva angivet våld och lämna målsäganden på platsen med omfattande skador i vattnet eller i direkt närhet till vattnet vilket fått till följd att hon avlidit genom drunkning.

Misshandeln är att bedöma som grov eftersom Liselotte Ylivainio orsakats allvarliga och omfattande skador samt då Allan Karlström genom sitt agerande visat särskild hänsynslöshet och råhet genom att utföra misshandeln utomhus vid en för Liselotte Ylivainio okänd plats. Vållandebrottet är också att bedöma som grovt då målsägandens död är ett resultat av att Allan Karlström utövat uppsåtligt våld och ett medvetet risktagande av allvarligt slag.

1.2 GROVT GRAVFRIDSBROTT (5000-K1208352-22)

Allan Karlström har obehörigen flyttat, skadat och skymfligen behandlat avlidna Liselotte Ylivainio. Det hände någon gång mellan den 8 oktober 2022 och den 9 oktober 2022 i Storstvattnet, Kramfors, Kramfors kommun.

Brottet är grovt genom att Allan Karlström har tillfogat avlidna Liselotte Ylivainio svåra skador i form av hudavskrapningar, underhudsblödningar på huvud, kropp och bål samt en söndertrasad lever. Vidare har Allan Karlström varit särskilt hänsynslös då han hanterat avlidna Liselotte Ylivainio genom att ha lyft upp henne, dragit ned byxorna på henne, virat in henne i en filt, placerat henne i en kasse, lagt henne på en bagagelucka för att därefter i bagaget på en bil förflyttat henne ca 2,9 km från brottsplatsen för att sen ha släppt henne nedför ett stup, allt först efter han låtit henne legat i vattnet i Storstvattnet i minst 1 timme. Gärningen har också varit av särskild hänsynslös art eftersom hanteringen av kroppen syftat till att dölja allvarlig brottslighet och försvårat utredning.

Allan Karlström begick gärningen med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Allan Karlström ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Dödsboet efter Liselotte Ylivainio har begärt att Allan Karlström ska betala skadestånd med 8 301 kr.

Beloppet avser ersättning för begravningskostnader. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 9 oktober 2022 tills betalning sker.

Lena Ylivainio har begärt att Allan Karlström ska betala skadestånd med 110 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr för sveda och värk, samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 9 oktober 2022 tills betalning sker.

Linnea Ylivainio har begärt att Allan Karlström ska betala skadestånd med 110 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr för sveda och värk, samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 9 oktober 2022 tills betalning sker.

Birgitta Ylivainio har begärt att Allan Karlström ska betala skadestånd med 110 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr för sveda och värk, samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 9 oktober 2022 tills betalning sker.

Nils-Bertil Ylivainio har begärt att Allan Karlström ska betala skadestånd med 163 258 kr. Beloppet avser 60 000 kr för sveda och värk, 50 000 kr i särskild anhörigersättning och 53 258 kr förlorad arbetsinkomst. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 9 oktober 2022 tills betalning sker.

Förverkande och beslag

Åklagaren har yrkat att beslaget av gods beslagtaget av Liselotte Ylivainio ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, Region Nord, PO Västernorrland, beslagsliggare 2022-5000-BG117038 nr 1-3, beslagsliggare 2022-5000-BG118487 nr 2-6).

Åklagaren har yrkat att beslaget av gods beslagtaget hos Allan Karlström ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, Region Nord, PO Västernorrland, beslagsliggare 2022-5000-BG118112 nr 4-5, beslagsliggare 2022-5000-BG118177 nr 1, beslagsliggare 2022-5000-BG118487 nr 1 och 7-9, beslagsliggare 2022-5000-BG122076 nr 4-6).

Förverkande och beslag

Åklagaren och målsägandebiträdet har begärt att tingsrätten ska förordna om kvarstad på så mycket av Allan Karlströms egendom att målsägandenas fordran om 501 559 kr kan antas bli täckt vid utmätning. Tingsrätten har den 4 april 2023 beslutat i enlighet därmed.

Skäl

Sammanfattning

Tingsrätten har i denna dom kommit till slutsatsen att åtalet mot Allan Karlström för mord på Liselotte Ylivainio är styrkt och ska bifallas. Allan Karlström ska därför också betala skadestånd till Nils-Bertil Ylivainio, Lena Ylivainio, Linnea Ylivainio, Birgitta Ylivainio samt Liselotte Ylivainios dödsbo. Tingsrätten har också kommit fram till att åtalet mot Allan Karlström för grovt gravfridsbrott är styrkt. Tingsrätten dömer Allan Karlström till fängelse på livstid.

Vid värderingen av bevisningen har tingsrätten framför allt tagit fasta på ett antal fynd på brottsplatsen och vid obduktionen, som enligt tingsrätten tillsammans visar att Allan Karlsson med uppsåt har berövat Liselotte Ylivainio livet. Han har också gjort sig skyldig till gravfridsbrott, som har bedömts som grovt. Tingsrätten har ansett att de uppgifter Allan Karlström lämnat inte rubbar den bedömningen.

Inställning

Allan Karlström har förnekat mord, grov misshandel och vållande till annans död och medgett gravfridsbrott av normalgraden. Allan Karlström har angett att han befunnit sig i närheten av vattnet då han föst undan Liselotte Ylivainio för att ta sig från henne, lämnat platsen och återvänt efter en stund och funnit henne avliden, drabbats av panik och flyttat på avlidna Liselotte Ylivainio.

Allan Karlström har motsatt sig begäran om skadestånd och kvarstad. Han har godtagit de begärda skadeståndsbeloppen som skäliga i och för sig, och har accepterat sättet att beräkna ränta.

Allan Karlström har inte haft någon invändning mot åklagarens begäran om bevisbeslag.

Utredningen i målet

Förhör har hållits med målsägandena Linnea Ylivainio och Lena Ylivainio, samt med Allan Karlström.

På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Berit Ängflo Martinsson, Jesper Söderlund, Peter Gidlöf, Jonas Bergdahl och Christoffer Backlund.

Åklagaren har vidare lagt fram följande bevisning: Journalanteckningar med tillhörande PM, anmälan om försvunnen person och händelserapport, PM Bilder från övervakningsfilm och kvitton från Coop, pejling av mobiltelefon, logg för tagg, anmälan misstanke om brott, fotografier av sms, protokoll över platsundersökning med beslagsprotokoll, vittnesattest med kartbilaga, PM Sammanfattning av genomförda åtgärder, avrapporteringspm angående dykeriarbete, fotografier, avrapporteringspm angående tid för att köra bil sträckan Storvattnet 153 – Kramfors, PM Sammanfattning av genomförda åtgärder, PM Signalmätning med kartor, Rapport angående övervakningsfilm med bilder och PM, Protokoll över platsundersökning med kriminalsökning, PM angående hundinsatser med kartor, Karta avstånd, Protokoll över analys av digital information – mobiltelefoner, Protokoll över analys av digital information – dator, konversation på Snapchat, dödsbevis och primärrapport dödsfall, preliminärt obduktionsutlåtande, rapport rättsmedicinsk obduktion med tvåläkarförfarande med analysvar, protokoll över kriminaltekniska undersökningar, sakkunnigutlåtanden från NFC, protokoll ärendeanalys med bilaga, sakkunnigutlåtande angående minnesmönster, beslagsprotokoll, uppspelning av filmer, protokoll över kompletterande undersökning, samt PM Skötsel av damm vid Storvattnet.

Omständigheter som inledningsvis framkommit genom utredningen

Liselotte Ylivainios försvinnande och anträffande

Måndagen den 10 oktober 2022 anmäldes Liselotte Ylivainio, 25 år, försvunnen. Hennes syster Linnea Ylivainio och hennes mor Lena Ylivainio hade senast varit i kontakt med henne någon gång mellan kl. 20.00 och 21.00 lördagen den 8 oktober. Därefter hade Liselotte Ylivainio inte svarat vare sig på telefon eller SMS, vilket hon annars alltid brukade göra.

Liselotte Ylivainio bodde i en lägenhet i Timrå. Hon var diagnostiserad med en måttlig utvecklingsstörning och hade specialanpassningar när det gällde arbete. Liselotte Ylivainio arbetade två dagar i veckan på ett aktivitetscenter i Timrå. På samma arbetsplats arbetade hennes kontaktperson enligt socialtjänstlagen Berit Ängflo Martinsson, och Allan Karlström som var skyddsombud. Liselotte Ylivainios anhöriga har berättat att hon kunde vara godtrogen och lättlurad, vilket också Allan Karlström har berättat. Linnea Ylivainio har beskrivit att Liselotte Ylivainio fungerade mer som en tonåring än en vuxen. Av utredningen har framgått att Liselotte Ylivainio i juni 2022 vänt sig till Allan Karlström för att få stöd angående en relation med en man. Därefter har de haft kontakt på bland annat Snapchat. Senare har Liselotte Ylivainio med stöd av sin kontaktperson anmält till arbetsgivaren att Allan Karlström utsatt henne för sexuellt ofredande. I augusti 2022 skrev hon till en vän att hon blivit våldtagen av sitt skyddsombud.

Då det under polisutredningen framkom uppgifter om att ett skyddsombud på Liselotte

Ylivainios arbetsplats hade uppträtt olämpligt mot henne riktades intresset mot Allan Karlström och den fritidsfastighet som han är delägare i med adress Storstavvattnet 153. Fastigheten ligger utanför Kramfors invid sjön Storstavvattnet och är omgiven av skog. På fastigheten finns bland annat en stuga. Strax nedanför stugan finns klipphöllar som lutar ned mot vattnet och en brygga med båtplats. På klipporna finns två avsatser där man kan vistas. Den närmaste grannfastigheten, Storstavvattnet 151, ligger 200 meter norrut längs den väg som leder mot centrala Kramfors.

En omfattande sökinsats inleddes den 13 oktober 2022 i syfte att söka efter Liselotte Ylivainio eller spår av henne på fastigheten Storstavvattnet 153 och dess närområde. I insatsen involverades, förutom kriminaltekniker och utredare, bland annat kriminalsökhundar, brottsplatsundersökningshund, drönare, polishelikopter och dykare. Den 19 oktober 2022 påträffades Liselotte Ylivainios döda kropp i ett skogsområde på den östra sidan av Väster-Hansjön, cirka 2,9 kilometer söder om Storstavvattnet 153. Mellan fyndplatsen och Storstavvattnet 153 går Västerhansjövägen, som är en mindre grusbeklädd skogsbilväg. Längs sträckan finns ingen bebyggelse. Liselotte Ylivainios kropp påträffades nedanför en klippavsats, cirka 11,5 meter in i skogen från väggkanten. Sträckan mellan väggkanten och klippavsatsen är bevuxen med sly/ungskog. Från klippavsatsen ned till platsen där kroppen påträffades är det cirka sex meters höjdskillnad. Klippavsatsen ligger på en lägre nivå än vägen och syns inte från väggkanten. För att få syn på platsen där kroppen påträffades behöver man gå fram till klippavsatsen och titta rakt ned.

Liselotte Ylivainios kropp låg på rygg intill bergväggen, med underbenen böjda inunder låren. Kroppen var inlindad i en blå filt. Skor och jacka saknades. Enligt en analys som redovisats i protokollet över den kriminaltekniska undersökningen ger Liselotte Ylivainios placering nedanför klippavsatsen mellan bergväggen och träden, gröna mossdelar på marken kring henne tillsammans med de skador som konstaterats på Liselotte Ylivainio (se nedan) starkt stöd för att Liselotte Ylivainio har dumpats från avsatsen.

Därutöver gjordes följande fynd:

- Liselotte Ylivainios trosor och jeans var neddragna till knäna och tröjan och bh:n var uppdragna över bröstet så att delar av bröstet, magen och underlivet var blottade. Byxornas knapp och gylf var stängda. Byxornas och trosornas linning/överkant var vrängda (vikta ut-och-in) i riktning ned mot fötterna. Liselotte Ylivainio hade vad som bedömts vara avföring runt skinkan/underlivet och i grenen på trosor och jeans iaktogs vad som bedömdes vara avföring. Enligt den kriminaltekniska analysen talar detta starkt för att någon har dragit ned trosorna och byxorna efter att Liselotte Ylivainio avlidit och haft avföringsavgång. Christoffer Backlund, kriminaltekniker och ärendansvarig som undersökt kroppen på fyndplatsen, har redovisat bedömningen att byxorna (jeans) hade en hög och tajt passform och att sättet som byxorna var vrängda innebär att kroppen inte kan ha glidit ur dem utan någon måste ha använt en tvåhandsfattning för att dra ned byxorna och trosorna.
- Liselotte Ylivainios överkropp låg i en IKEA-kasse. På bakhuvudet fanns en blödande skada. Det fanns en mindre mängd blod på in- och utsidan av IKEA-kassen. Ansiktet, huvudet, håret och bh:n var blodbesudlade liksom tröjans fram- och bakstycke, ärmarna och huva. Enligt den kriminaltekniska analysen ger Liselotte Ylivainios

- placering i IKEA-kassen tillsammans med att hon varit inlindad i en filt starkt stöd för att någon använt kassen vid transportereringen av Liselotte Ylivainios kropp.
- Blodbesudlingar fanns på byxorna, bland annat på baksidan av knäpartierna samt anklarna. Mörkfärgad jord/smuts iakttogs dels på tröjans bakstycke och ärm, dels på jeansens fram- och baksidor. Enligt den kriminaltekniska analysen ger skadorna på Liselotte Ylivainios kropp (som redovisas nedan) tillsammans med bh:ns och tröjans placering på kroppen och blodet långt ned på byxorna starkt stöd för att Liselotte Ylivainio haft på sig kläderna, legat med magen mot marken och någon som varit blodig har greppat tag i benen/byxorna och dragit/släpat Liselotte Ylivainio längs med marken. Blodet på sidan och baksidan av knävecken har bedömts ge stöd för att någon som varit blodig har burit Liselotte Ylivainio och haft sin arm under hennes ben.
 - På vänstra skinkan/låret satt en vitfärgad plastbit som överensstämmer i färg, form, tjocklek och utseende med en mängd plastbitar som påträffats på klippavsatserna vid bryggan på Storrattnet 153. Enligt den kriminaltekniska analysen ger detta starkt stöd för att Liselotte Ylivainio med neddragna byxor har legat med baksidan av låret mot marken i området kring plastbitarna vid bryggan.
 - Runt Liselotte Ylivainios vänstra ben var ett rep knutet med en råbandsknop. Repet stämmer överens i färg, form, tjocklek och utseende med två rep som hittats vid bryggan på fastigheten Storrattnet 153. Det ena repet satt runt en björk nere vid vattnet, några meter från bryggan, var cirka 1,7 meter långt och knutet med en lös ände. Den lösa änden av repet var fransig, fri från smuts, inte missfärgad av naturen och låg löst vid vattnet. Det andra repet låg ovanpå det första repet, var cirka 6,1 meter långt och hade två lösa ändar varav den ena var kompakt, fri från smuts och inte missfärgad av naturen. Båda repen är lika tjocka och överensstämmer i fråga om färg, form, tjocklek och utseende med det rep som var knutet runt Liselotte Ylivainios ena ben när hennes kropp påträffades. Ändarna på repet som satt knutna runt Liselotte Ylivainios ben respektive repet runt trädet har hållits intill varandra och fotograferats. Av fotografiet framgår att ändarna är fria från smuts och passar ihop. Kriminalteknikern Christoffer Backlund har gjort bedömningen att ändarna tillhör ett och samma rep som har blivit avskuret med ett vasst föremål.

Fynd av Liselotte Ylivainios tillhörigheter

I vattnet vid fastigheten Storrattnet 153 anträffades Liselotte Ylivainios jacka och ena sko, vilka hölls kvar på sjöbotten med hjälp av stenar som lindats in i jackan och placerats i skons framdel. Jackan och skon påträffades på sådant avstånd till land – fem respektive 16,7 meter - att de bedömdes ha kunnat kastas ut från land.

Liselotte Ylivainios andra sko påträffades i terrängen längs Västerhansjövägen, på en plats som ligger cirka 500 meter från platsen där Liselotte Ylivainios kropp påträffades och cirka 2,4 km från Storrattnet 153.

Liselotte Ylivainios körkort, busskort och bankkort påträffades av en privatperson i terrängen, med cirka 200 meters intervall, längs Finnmarksvägen i utkanten av centrala Kramfors. Fynden ger enligt den kriminaltekniska analysen starkt stöd för att någon har kastat korten från ett fordon som färdats längs den aktuella sträckan.

Liselotte Ylivainios mobiltelefon påträffades av en polishund på en banvall i utkanten av centrala Kramfors.

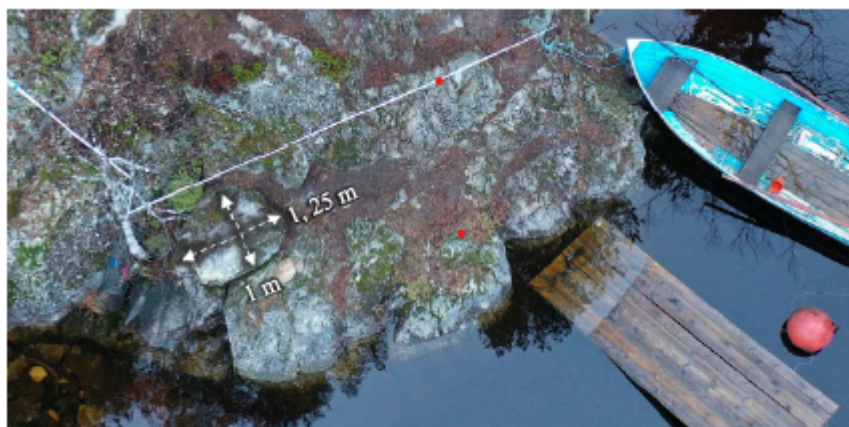
Övriga fynd av betydelse

Liselotte Ylivainios blod påträffades på Allan Karlströms träskor och på kylskåpet i fritidshuset på Storstvattnet 153. Blodet på träskorna ger enligt den kriminaltekniska analysen starkt stöd för att Allan Karlsson har varit i kontakt med Liselotte Ylivainio efter att hon fått en blödande skada. Blodet på kylskåpet ger enligt samma analys starkt stöd för att någon som varit blodig om händerna avsatt Liselotte Ylivainios blod på kylskåpet.

Klipporna vid bryggan på Storstvattnet 153 har två avsatser, eller platåer, som det går att vistas på. Den övre platån mäter cirka 2,7x2 meter. Den nedre platån är mindre, cirka 1x2 meter. Marken på båda platåerna består av berghäll, mörkfärgad jord, tallbarr, löv och grenar. På den nedre platån finns en större sten, 1,25x1 meter bred och 35 cm hög. Ungefär halva stenens bredd lutade lätt in mot bergväggen, dvs. inte mot vattnet. Till vänster om stenen, sett ovanifrån, står en liten björk.

En millimeterstor blodbesudling från Liselotte Ylivainio hittades ovanpå den stora stenen. Mellan stenen och bergväggen finns en kil, 10-20 cm bred. I denna kil, på baksidan av stenen, står en mindre gran. Under granen låg en bit frigolit/fogskum, cirka 24x16,5 cm bred och 9 cm tjock, som var besudlad med Liselotte Ylivainios blod. Marken under frigolit-/fogskumbiten var formad efter denna varför biten bedöms ha legat under granen en längre tid. Enligt den kriminaltekniska analysen talar fynden starkt för att Liselotte Ylivainio har fått en blödande skada i området kring bryggan samt att hon legat med sitt huvud i området kring biten gjord av frigolit/fogskum och blodat ned denna.

På de två bilderna nedan ses den nedre platån med björken, stenen och den mindre granen i kilen mellan stenen och berget.

Figur 79. Måttangivelser för stenen på nedre platån och kilen mot bergväggen.

Figur 80. Måttangivelser för stenen och kilen på nedre platan.

Genom utredningen har framgått att Allan Karlström är 187 cm lång och väger cirka 135 kilo. Liselotte Ylivainio var 157 cm lång och vägde cirka 42 kilo.

Fynd vid den rättsmedicinska obduktionen

Undersökningsfynd och fyndens uppkomstsätt

Av rapporten från den rättsmedicinska obduktionen framgår att Liselotte Ylivainios kropp hade blodbesudlingar i håret, ansiktet och på bröstet. Därutöver sågs följande skador och drogs följande slutsatser:

- Ett krossår på bakhuvudet med blödning i huvudsvålen, frakturer i skallens nackben och blödningar i anslutning till hjärnhinnorna och i hjärnbarken. Skallskadornas hade sammantaget ett utseende och lokalisation som bedömdes tala för att de uppkommit genom ett fall med islag av bakhuvudet (sk. coup-contrecoup-skador). Skadornas utseende bedömdes vidare tala starkt för att de uppstått medan Liselotte Ylivainio var i livet.
- Hudblödningar på halsens vänstra sida vars utseende bedömdes tala för att de uppkommit genom skjuvande (gnidande) våldsinverkning, såsom ett eller flera grepp med fingrar, samt en muskelblödning till vänster på struphuvudets baksida vars utseende bedömdes förenligt med att den uppkommit på samma sätt. Rättsläkaren Jonas Bergdahl har angett att fynden också är förenliga med att någon dragit i Liselotte Ylivainios kläder eller att någon hållit sin arm runt Liselotte Ylivainios hals i ett så kallat kommandogrepp.
- Underhudsblödningar på det vänstra örat, den högra tinningen, pannan, näsroten och det övre vänstra ögonlocket, underläppen, hakspetsen, framsidan av den högra axeln, det vänstra kvinnliga bröstet och på den vänstra underarmen vilka var och en till utseendet bedömdes ospecifika och kan ha uppkommit på olika sätt såsom slag eller spark, men även fall eller liknande kollision med hårda ytor i omgivningen. Avsaknaden av samtidigt hudavskrapningar bedömdes dock tala emot att

sammanstötningarna skulle ha skett mot ojämnt underlag, såsom grus, sten eller asfalt. Skadornas antal och lokalisationer bedömdes dock sammantaget tala för att de orsakats av annan person genom t.ex. slag eller sparkar. En skada på den vänstra underarmens lillfingersida hade därtill en lokalisation som ansågs möjligen tala för att den är en avvärjningsskada, men enligt rättsläkaren Jonas Bergdahl också förenlig med att Liselotte Ylivainio tagit emot sig vid ett fall.

- Hudblödningar på det vänstra axelvecket och överarmen vars utseende och lokalisation ansågs tala för att de uppkommit genom grepp.
- Hudavskrapningar med underliggande blödningar över den högra revbensbågen, de främre höftbenskammarna, korsbenet och på det vänstra låret vars strimform och lokalisation ansågs tala starkt för att de uppkommit genom att Liselotte Ylivainio släpats över ett ojämnt underlag. Skadornas utseende, med underliggande blödning i underhudsfettet, ansågs tala starkt för att skadorna uppkommit medan Liselotte Ylivainio var i livet. Rättsläkaren Jonas Bergdahl har därtill förklarat att skrapmärkena på magen varit upp till 30 centimeter långa och tyder på att Liselotte Ylivainio legat framstupa och dragits jäms ett ojämnt underlag.
- Små hudavskrapningar på det högra örat och på bålen vars utseende och lokalisationer ansågs förenliga med att de uppkommit genom släpande över ett ojämnt underlag men också förenligt med att de uppkommit på andra sätt såsom fall och andra kollisioner med omgivningen eller t.ex. klösande med fingernaglar.
- En reaktionslös krosskada i levern vars utseende ansågs tala för att den uppstått till följd av trubbigt våld som inträffat efter döden, förenligt med ett sådant fall från höjd (berg-/klippvägg) som antas ha ägt rum. Till förtydligande av begreppet "reaktionslös" har rättsläkaren Jonas Bergdahl angett att endast en skada som uppkommer i livet kan utlösa blödning medan en skada som uppkommer efter döden är reaktionslös, i betydelsen att den inte ger upphov till blödning eller inflammation.

Vidare gjordes vid obduktionen fynd som ansågs tala för att de har uppkommit genom drunkning och uppehåll i vatten; sk. tvätterskehud (hud skrynklad av vatten) på handflator och fotsulor, vattnigt innehåll i kilbenshålan samt uppblåsning och uttänjning av lungvävnaden med nedsatt elasticitet inom denna. I prov från lungan anträffades kiselalger i sådan mängd som ger tydligt stöd för inandning av en stor mängd vatten. Kiselalgerna hade därtill en sammansättning som har stora likheter med floran i vattenprover från sjön Storsvattnet.

Vid obduktionen gjordes vidare bedömningen att fördelningen av likfläckarna på kroppen och avsaknaden av avblekta understödsytor inom likfläckarna möjligen talar för att kroppen flutit i vatten under så pass lång tid efter döden att likfläckarna delvis fixerats. Rättsläkaren Jonas Bergdahl har beträffande detta fynd uppgett följande. Likfläckar uppstår inom någon timme efter döden och är maximalt utvecklade inom cirka 12 timmar. Fläckarna är flyttbara under cirka fyra timmar och delvis flyttbara under cirka 12 timmar. Att likfläckarna är flyttbara innebär att de följer gravitationen och således kan flytta från en sida till en annan om någon vänder på kroppen. Om kroppen ligger på ett underlag under den tiden skapas avblekta understödsytor där likfläckar inte uppstår. Att Liselotte Ylivainios

kropp saknade avblekta understödsytor talar för att den inte legat på ett hårt underlag utan flutit i vatten under den tid som likfläckarna fixerades. Det är förenat med en viss osäkerhet att i det enskilda fallet bedöma tidpunkten för likfläckarnas fixering men fynden innebär att Liselotte Ylivainio legat i vattnet i åtminstone en timme.

Bedömning angående död tidpunkt, dödsorsak och dödsätt

Enligt obduktionsutlåtandet talar de inkomna handlingarna och undersökningsfynden tillsammans för att Liselotte Ylivainio avled omkring den 9 oktober 2022. Fynden vid obduktion och röntgenundersökning, tillsammans med analysen av kiselalger i lungorna, talar enligt utlåtandet för att döden har orsakats genom drunkning. Analysen av kiselalgerna i lungorna respektive vattenprover anses förenliga med att drunkningen har skett i sjön Storstvattnet.

I utlåtandet konstateras slutligen att de lungrelaterade fynden i sig inte tillåter någon bedömning av om drunkningen har orsakats genom annans handdöverkan eller en olyckshändelse. Den samlade skadebilden, i synnerhet skadorna i ansiktet och släpmärkena på bålen och det vänstra låret, bedöms dock tillsammans tala för att döden har orsakats av annan person.

Allan Karlströms uppgifter

Han är 46 år gammal, bosatt i Timrå och tvåbarnsfar. Fram till i oktober var han ansvarig för ett möbelprojekt vid Timrå kommun. Liselotte Ylivainio arbetade på samma arbetsplats. Han var hennes skyddsombud fram tills att det vid ett möte med chefen bestämdes att han inte skulle vara det längre. Han lider av ångest och har en ADHD-diagnos vilket han har medicin för, som han dock försöker klara sig utan. I övrigt är han frisk. Under 2022 hade han flickvän och dessutom 4 eller 5 relationer vid sidan av. Han hade också en relation med Liselotte Ylivainio. Han träffade henne genom arbetet för över ett år sedan. Hennes dåvarande pojkvän Tobias och han var arbetskamrater. I juni 2022 började han lära känna Liselotte Ylivainio mer. Han fick höra att Tobias var orolig för henne. Därför skrev han till Liselotte Ylivainio att hon kunde prata med honom. Liselotte Ylivainio hörde av sig och de blev vänner. De pratade och skrev på Snapchat. Hon hade träffat en ny kille, Per, och pratade ofta om sin mor och syster som var kontrollerande, och om sin far. I juni/juli började de även ha sexuellt umgänge. Han skickade en bild av sig själv med bar överkropp till Liselotte Ylivainio, vilket hennes kontaktperson såg och blev upprörd över. Arbetsgivaren anade vad som hände och accepterade inte deras relation. Hans chef hade ett samtal med honom angående Liselotte Ylivainio. Han och Liselotte Ylivainio kom därefter överens om att han skulle skriva ett meddelande till henne där han avslutade relationen. Han visade upp meddelandet för chefen och saken var utagerad. Meddelandet var lögn. Liselotte Ylivainio och han fortsatte träffas och ha sexuellt umgänge.

Han anser inte att Liselotte Ylivainio hade särskilt stora utmaningar, hon var smart och ganska vass. Han visste inte att hon har diagnostiserad med lindrig utvecklingsstörning. Han förstod att det fanns en anledning till att Liselotte Ylivainio arbetade på aktivitetscentret men undersökte inte det närmare. Det märktes på Liselotte Ylivainio att hon hade utmaningar med talet och ett knä. Hon sade att hon var varit med om en olycka som barn. Han upplevde inte att hon verkade ha behov av stöd i vardagen. Liselotte Ylivainio var för det mesta glad men när hon var nedstämd var hon lite kontaktsökande.

Han tror att hon förstod vad som hände och kunde dra slutsatser. Hon bodde i egen lägenhet, hade tagit körkort och skötte sin ekonomi. Liselotte Ylivainio var godtrogen och lättlurad, snäll och omtänksam.

Den 8 oktober 2022 frågade han Liselotte Ylivainio om hon ville följa med upp till stugan i Störvattnet. Det var något med hennes TV-serier som hon inte ville missa, men då det gick att lösa ville hon följa med. Han hämtade upp henne. Han tillfrågade ytterligare två personer om de ville följa med men de kunde inte. Hans tanke var att Liselotte Ylivainio och han skulle umgås, mysa och kanske ha sexuellt umgänge. Liselotte Ylivainio hade cider med sig. Han reagerade inte på att hon inte hade någon väska med ombyte med sig fastän de planerade att sova över i stugan. De hade pratat om att sova över på telefon.

Bilresan upp till stugan tog cirka en timme. Det kan stämma att de kom fram till stugan kl. 22.38 som övervakningsfilmen från grannfastigheten visar. Det var mörkt och blåsigt när de kom fram och de två var ensamma i stugan. Liselotte Ylivainio satte sig i soffan. Han tände en brasa. Han gick in i sovrummet och tog en bild av sig själv med bar överkropp som han skickade till flickvännen för att meddela att han var framme.

Härefter tog Liselotte Ylivainio hans hand och ledde honom till sängen. De hade sexuellt umgänge. Hon ville bland annat att han skulle hålla sin hand för hennes mun och ha analsex men det fungerade inte för honom. Härefter då han stod bakom henne ville Liselotte Ylivainio att han skulle hålla sin arm kring hennes hals med hennes huvtröja emellan. Han ställde upp på detta. Hon pressade hans arm kring sin hals. Hennes huvtröja var mellan hans arm och hennes hals. De hade inte provat den typen av sexuellt umgänge tidigare. Det var Liselotte Ylivainio som drev på. Han hade dock ångest och det fungerade inte för honom så han släppte henne. Då blev Liselotte Ylivainio upprörd, drog upp sina byxor och stegade ut. Hon sade att hon inte ens var värd detta, alltså att han inte klarade av det. Liselotte Ylivainio snörde på sig skorna, ryckte med sig jackan och gick ut ur stugan. Han gick efter ut på altanen. Liselotte Ylivainio anklagade honom för att vara som alla andra killar som bara ville ha sex. Han fick ångest och klarade inte av mer, så han bad Liselotte Ylivainio att gå. Var hon skulle ta vägen tänkte han inte på då. Liselotte Ylivainio gick mot parkeringen. Han gick in i stugan för att vinterstänga den. Han fick dock dåligt samvete och gick ut och ropade Liselotte Ylivainios namn. Till slut svarade hon nerifrån vattnet. Liselotte Ylivainio satt på den stora stenen med ansiktet vänt mot bryggan. Han finner det inte konstigt att hon valde att ta sig ned till vattnet i stället för att gå ut på vägen för att komma bort från honom. Det är fint nere vid vattnet. Han gick ned till den nedre platån för att prata med henne.

Liselotte Ylivainio sade att hon inte var värd ett nickel, att ingen brydde sig om henne och att hon inte hade någon, inte heller honom. Liselotte Ylivainio vankade av och an och skällde på honom. Han backade och hon följde efter och slog honom i ansiktet. Han backade mot bryggan. Hon fortsatte att skälla och slog honom igen. Då föste han Liselotte Ylivainio åt sidan med en ganska lugn rörelse, inte så att hon for omkull, och hoppade upp därifrån. Han såg i ögonvrån att Liselotte Ylivainio stapplade mot den stora stenen. Han tyckte sig höra en svordom från henne så han gick upp till altanen.

Han stod på altanen och rökte 2-3 cigaretter vilket tog ungefär 15 minuter. Därefter ropade

han på Liselotte Ylivainio. Hon svarade inte så han gick tillbaka ned till henne. Då fick han se att Liselotte Ylivainio låg på mage i vattnet. Hon låg utmed strandkanten, med huvudet i riktning mot bryggan och med fötterna nedanför björken. Det var då betydligt lägre vattennivå än på bilderna i förundersökningen. Liselotte Ylivainio låg med benen på stenarna närmast strandkanten.

Han hoppade ned över klipporna till den nedre platån, ställde sig på huk, tog tag i Liselotte Ylivainios högra arm och vände henne upp mot sig. Han daskade henne i ansiktet, letade efter puls och tog sina glasögon och lade dem mot hennes mun. Det kom ingen imma på glasögonen. Då förstod han att hon var avliden. Han släppte Liselotte Ylivainio och lät henne ligga kvar. Han kände panik. Han kan inte förklara varför han kände panik. Han kan inte säga vad han tänkte och vet inte varför han inte ringde 112, vilket hade varit möjligt eftersom han hade mobiltelefon.

Han sprang upp och ned mellan vattnet och dasset flera gånger. Till slut gick han ned och lyfte upp Liselotte Ylivainio. Jackan hade då åkt upp på något sätt. Han tog tag i tröjan och byxlinningen men tappade taget om tröjan så att Liselotte Ylivainio gled ur byxorna. Han släppte ned Liselotte Ylivainio i vattnet. Då gled byxorna ned till låret. Därför var Liselotte Ylivainios byxor nedvikta när hon hittades. Han tog ett nytt tag i byxlinningen och tröjan och lyfte upp Liselotte Ylivainio. Jackan var fylld med vatten och tung då den gled av henne. Han tänkte inte på var jackan hamnade just då, inte förrän nästa dag då han hittade den liggande vid bryggan. Han lyfte upp Liselotte Ylivainio på den stora stenen. Skorna åkte av när han lyfte upp henne. Liselotte Ylivainio hamnade liggande på mage på stenen. Han gick upp och hämtade en filt, lade ut filten på den nedre platån, lade Liselotte Ylivainio på filten och lindade in henne i den. Han lyfte upp Liselotte Ylivainio på axeln och bar upp henne till bilen som stod framför stugan. Han lade Liselotte Ylivainio på bagageluckan och satte sig en kort stund vid stugan. Sedan lade han Liselotte Ylivainio i bagaget och körde till platsen där polisen hittade henne. Han kände inte till platsen och kan inte säga vad som fick honom att stanna just där. Det var 30 år sedan han senast besökte platsen. Han stannade bilen, bar henne fram till kanten och släppte ner henne. Han såg inte att det var ett stup, det är inte möjligt att se det från vägen.

När han körde tillbaka mot stugan såg han Liselotte Ylivainios mobiltelefon ligga på sätet bredvid sig. Han fick panik och vek av mot Kramfors. Det kan ha varit kl. 01.47, som framgår av övervakningsfilmen från grannfastigheten. Han kastade ut telefonen i Kramfors. Däremot har han inga minnesbilder av att ha kastat ut hennes bankkort, körkort och busskort från bilen. Liselotte Ylivainio hade förvarat dessa i mobiltelefonfodralet.

Han kan inte säga hur tankarna gick eller varför han handlade som han gjorde. Den enda förklaringen är att han kände panik. Det var en fruktansvärd upplevelse att hitta Liselotte Ylivainio avliden i vattnet. Han vet inte varför han reagerade på detta sätt.

Hans minnesbilder från händelsen är numera ganska goda. De har kommit successivt. Fram till den 9 november hade han vaga minnen. Han trodde inte då att Liselotte Ylivainio hade följt med honom upp till stugan eftersom han saknade minnesbilder av detta. Därefter fick han minnesbilder av att Liselotte Ylivainio stod på altanen och skällde ut honom och att han bad henne gå. Då fick han för sig att Liselotte Ylivainio hade kommit dit

efter honom och berättade det i förhör. Han kan inte förklara hur minnesbilderna kan förändras på detta sätt. Härefter fick han se ett fotografi som var taget uppifrån klippavsatsen och visade filten. Det förhöret måste avbrytas då han mådde fruktansvärt dåligt. Allt började komma tillbaka och han påkallade själv ett nytt förhör. På det sättet har fler och fler minnen kommit upp för honom allt eftersom polisen lagt fram bevisning. Han har lagt ihop det ena med det andra och minns ganska bra vad som hänt. Minnesbilderna är klarare nu än de varit tidigare men han har fortfarande svårt att minnas vad som hände följande dag, den 9 oktober.

Liselotte Ylivainio hade inga skador då han såg henne i livet för sista gången. Han såg inte heller några skador på Liselotte Ylivainio då han fann henne i vattnet och lyfte upp henne på filten. Det var mörkt. Han såg inte heller att Liselotte Ylivainio var blodig men han kan ha fått hennes blod på händerna när han lyfte upp henne. Hon kan ha fallit och ådragit sig skador. Han har inte orsakat henne andra skador än de som kan ha uppkommit på halsen då han höll armen kring hennes hals i sovrummet. Han vet inte hur Liselotte Ylivainios blod hamnat på kylskåpet i stugan. Han har ingen förklaring till den rikliga mängden blod från Liselotte Ylivainio som hittades på den frigitbit/fogskumbit som låg intill den stora stenen.

Han har inga minnen av hur Liselotte Ylivainio hamnade liggande i IKEA-kassen. Han kan inte ha lagt Liselotte Ylivainio i kassen. Den kan ha legat i bagaget och måste ha följt med när han lyfte Liselotte Ylivainio ur bagaget och bar henne på sina armar från bilen. Plastbiten på skinkan måste ha kommit från nedre platån då han lade Liselotte Ylivainio på filten. Han har ingen förklaring till repet som satt fastknutet runt hennes ben. Han har inte bundit fast repet där och inte heller bundit fast henne vid björken.

Efter turen till Kramfors tog han en promenad. Han mådde dåligt. Han minns inte hur långt eller vart han gick, bara att han vek höger från fastigheten. Sedan lade han sig och sov. Hans minnesbilder av nästa dag är luddiga. Han tog åter en promenad och fick syn på skon som flöt i vattnet. Han lade en sten i skon och kastade ut den i vattnet. Han vet inte om det var på grund av panik. Troligen gjorde han det för att sänka skon. Vid båten hittade han Liselotte Ylivainios jacka och gjorde likadant med den, förmodligen av panik men han vet inte. Han satte sig på den stora stenen. Han såg några mindre stenar som hade blodspår på sig och som han kastade ut i vattnet.

På morgonen skickade han också ett meddelande till Liselotte Ylivainio på Snapchat. Varför han gjorde det kan han inte säga. Han minns varken det meddelandet eller det som han skickade senare på dagen, troligen pga. den fruktansvärda upplevelsen. Han tolkar det så att han när han skrev meddelandena mindes han inte att han hade lagt Liselotte Ylivainio i bagaget och kört henne till stupet. Han har inte heller idag några minnesbilder av meddelandena.

Han vet inte varför hans mobiltelefon på morgonen kopplade upp sig mot masten "Kvissle N", som täcker området vid stupet. Han tog en promenad och tror inte att han återvände till stupet men vet inte säkert. Han hade inte med sig Liselotte Ylivainios andra sko på promenaden och vet inte hur den hamnat längs vägen mellan stugan och stupet.

Att han sökte på uttrycket "spåra telefon" den 10 oktober 2022 kanske hade något att göra

med barnens telefoner. Det var inte med tanke på Liselotte Ylivainios försvinnande. Han var orolig för henne eftersom hon var borta och han inte minns vad som hänt. Av samma skäl sökte han den 12 oktober fram en artikel i Sundsvalls Tidning med rubriken "Hit har den försvunna kvinnans mobil pejlats". När han gjorde det hade han inte något minne av att Liselotte Ylivainio följt med honom till stugan.

Tingsrättens bedömning i skuldfrågorna

Allmänna utgångspunkter för bevisprövningen

Åklagaren har bevisbördan för att det har gått till på det sätt som åklagaren hävdar i gärningsbeskrivningen. För en fällande dom i brottmål krävs det att domstolen finner att det genom den utredning som har lagts fram i målet är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har begått den gärning som åklagaren påstår. I kravet ligger att utredningen ska vara så fullständig att det inte finns anledning att anta att ytterligare undersökning skulle ändra bedömningen; domstolen ska på grundval av den presenterade utredningen kunna dra slutsatsen att det inte finns andra möjliga förklaringar till händelseförloppet. Om det i något avseende kvarstår osäkerhet sedan utredningen har lagts fram, t.ex. när det gäller andra tänkbara gärningsmän, kan detta leda till att beviskravet inte är uppfyllt.

Utgångspunkten är att alla någorlunda rimliga alternativa förklaringar måste uteslutas för att domen ska bli fällande. En alternativ förklaring till det som åklagaren påstår måste dock framstå som praktiskt möjlig och det ska finnas anledning att räkna med den just i det fall som prövningen avser. Betydelsen av en alternativ förklaring kan i det enskilda fallet vara beroende av hur stark den övriga utredningen till stöd för åtalet är. Att åklagaren möter bevissvårigheter leder normalt inte till att beviskravet sänks. (Se Högsta domstolens dom den 14 februari 2023 i mål nr B 5952-21, "Mordet vid busshållplatsen", p. 13-17, med hänvisade avgöranden)

Åtalet angående mord

Inledande anmärkningar

Genom den rättsmedicinska utredningen står det klart att Liselotte Ylivainio avled av drunkning i sjön Storvattnet omkring den 9 oktober 2022. När det gäller den närmare tidpunkten för dödsfallet noteras följande.

Liselotte Ylivainios familj hörde senast från henne någon gång mellan kl. 20.00 och 21.00 lördagen den 8 oktober. Av meddelanden mellan Liselotte Ylivainio och Allan Karlström har det framgått att Allan Karlström och Liselotte Ylivainio under kvällen kom överens om att hon skulle följa med Allan Karlström till hans stuga. Av meddelandena har det också framgått att Allan Karlström kom och hämtade Liselotte Ylivainio vid hennes bostad cirka kl. 21.20. Härefter visar signaleringsdata och uppkopplingsuppgifter att deras mobiltelefoner rört sig samtidigt upp till Kramfors, vilket också stämmer överens med Allan Karlströms slutliga uppgift att han körde Liselotte Ylivainio i sin bil från Timrå till Storvattnet i Kramfors. Mobiltelefonerna kopplade upp sig mot master i Kramfors omkring kl. 22.30. Av bilder från en övervakningskamera vid Storvattnet 151 och Allan Karlströms egna uppgifter framgår att Allan Karlström och Liselotte Ylivainio kom fram till Storvattnet 153 kl. 22.38. Det har inte framkommit annat än att Liselotte Ylivainio då var vid liv.

En analys av Allan Karlströms mobiltelefon visar att han stängde av telefonen under natten

mot den 9 oktober kl. 01.47. Av övervakningsfilmen vid Storstvattnet 151 och signaleringsdata framgår att han två minuter senare, kl. 01.49, körde från Storstvattnet i riktning mot Kramfors. I bilen hade han med sig Liselotte Ylivainios mobiltelefon som senare återfanns på banvallen i centrala Kramfors. Allan Karlström har bekräftat att han körde till Kramfors där han kastade Liselotte Ylivainios mobiltelefon på banvallen. Av utredningen har också framgått att han från bilen kastade ut hennes buss-, bank- och körkort längs bilvägen där de senare återfanns. Enligt Allan Karlströms uppgifter, som är förenliga med den rättsmedicinska utredningen på denna punkt, var Liselotte Ylivainio då avliden. Det är därmed utrett att Liselotte Ylivainio avled av drunkning någon gång mellan den 8 och 9 oktober 2022 i Storstvattnet 153, Kramfors.

Tingsrätten har då att bedöma om det, mot bakgrund av vad som framkommit genom den rättsmedicinska utredningen och den övriga bevisningen i målet, är styrkt att Liselotte Ylivainios död orsakats av annan person och att den personen är Allan Karlström. För att det ska konstateras att Allan Karlström berövat Liselotte Ylivainio livet måste det kunna uteslutas att döden varit självförvållad eller orsakats av en olyckshändelse som inte varit hänförlig till Allan Karlström. Om det bedöms visat att Allan Karlström orsakat Liselotte Ylivainios död ska det provas om han i gärningsögonblicket haft uppsåt till att hon skulle dö. Om svaret är ja ska han dömas för mord. Om det inte bedöms visat att Allan Karlström i gärningsögonblicket haft uppsåt till Liselotte Ylivainios död ska det provas om han i stället ska dömas för oaktsamt brott enligt åklagarens andrahandsyrkande.

Har Allan Karlström orsakat Liselotte Ylivainios död?

Av det rättsmedicinska utlåtandet framgår att dödsorsaken i sig inte tillåter en bedömning av om drunkningen orsakats av annan person eller en olyckshändelse. Dödsorsaken innebär således inte i sig något bevis för att Allan Karlström orsakat Liselotte Ylivainios död. Tingsrätten har dock kommit fram till den slutsatsen mot bakgrund av den sammantagna bevisningen i målet. Skälen till det är följande.

Det kan konstateras att Liselotte Ylivainio uppvisat ett stort antal skador på spridda ställen på huvudet och kroppen. Bland annat har hon haft ett blödande krossår på bakhuvudet samt skador på flera ställen i ansiktet, på armarna och på överkroppen. Som framgått har i obduktionsutlåtandet den bedömningen redovisats att den samlade skadebilden, i synnerhet skadorna i ansiktet och vad rättsläkaren Jonas Bergdahl beskrivit som släpmärken på kroppen, talar för att döden har orsakats av en annan person. Då Jonas Bergdahl ombetts att närmare förklara grunden för den bedömningen har han pekat på skadornas antal och lokalisation. Det rör sig om cirka 25 skador fördelade på cirka 15 ställen på kroppen. Det är bland annat fråga om flera blåmärken i ansiktet, hudblödningar i axelveck och på överarmen samt släpmärken på kroppen. Enligt Jonas Bergdahl är detta ingen skadebild som en person kan förväntas ådra sig på egen hand, utan måste ha orsakats av en annan person. I synnerhet skadorna i ansiktet och släpmärkena kan enligt hans uppfattning inte ha uppkommit i en vardaglig situation utan talar för att döden orsakats av en annan person.

När det gäller tidpunkten för skadornas uppkomst har det framgått av det rättsmedicinska utlåtandet att såväl skallskadorna som huvuddelen av släpmärkena, med underliggande blödning i underhudsfettet, har ett utseende som starkt talar för att de uppkommit medan

Liselotte Ylivainio var i livet. Tingsrätten bedömer att även underhudsblödningarna på huvud, kropp och bål måste ha uppkommit medan Liselotte Ylivainio var i livet eftersom blödning annars inte hade kunnat uppstå. Således har den absolut största andelen av Liselotte Ylivainios skador uppkommit medan hon var i livet.

Allan Karlström har angett att han inte orsakat någon skada på Liselotte Ylivainio utom möjligen skadorna som påträffats på hennes hals och struphuvud, vilka skulle ha uppkommit i samband med sexuellt umgänge. Han har vidare förklarat att han inte lagt märke till någon skada på Liselotte Ylivainio vare sig innan eller efter det att han påträffat henne i vattnet.

Tingsrätten konstaterar att den rättsmedicinska utredningen inte tillåter en bedömning av om den blödande sårskadan på bakhuvudet orsakats av en olyckshändelse eller av annan person. Det kan alltså tänkas att skadan uppkommit då Liselotte Ylivainio fallit baklänges mot en sten eller klippa. Att skadan i bakhuvudet kan ha uppkommit utan inverkan av Allan Karlström förklarar dock inte den övriga skadebilden och förekomsten av blod långt ned på sina byxor samt smuts från marken på Liselotte Ylivainios kläder. Dessa fynd visar tydligt att Liselotte Ylivainio utsatts för våld av annan person och blivit släpad över marken. Det har inte framkommit något som tyder på att Liselotte Ylivainio velat skada sig själv eller ta sitt liv. Det är dessutom enligt tingsrättens uppfattning inte möjligt att tänka sig ett förlopp där Liselotte Ylivainio själv ådragit sig sina skador, exempelvis genom att falla omkull på klippan och försöka ta sig upp. Inget annat har framkommit än att Allan Karlström och Liselotte Ylivainio var ensamma på platsen vid tillfället. Det står därför klart att Allan Karlström har utsatt Liselotte Ylivainio för våld och därigenom orsakat hennes skador på det sätt åklagaren beskrivit.

De skador som Allan Karlström åsamkat Liselotte Ylivainio visar att något fått honom att tappat fattningen och bruka ett omfattande våld mot henne. I den situationen kan enligt tingsrätten Liselotte Ylivainios död inte ha orsakats på annat sätt än att Allan Karlström, på sätt som inte närmare kan utredas, tryckt ned eller placerat Liselotte Ylivainio i vattnet så att andningsvägarna kommit under vatten och därefter lämnat henne i vattnet. Som tingsrätten strax kommer att återkomma till talar också Allan Karlströms handlande i övrigt för att det gått till på det sättet.

Möjliga alternativa händelseförlopp ska övervägas, även sådana som Allan Karlström inte har berättat om. Ett tänkbart händelseförlopp skulle kunna vara att Allan Karlström misshandlat Liselotte Ylivainio vid vattnet, att hon därvid fallit och slagit sig, att han lämnat henne vid vattnet och att hon därefter fallit i vattnet och drunknat. Det framstår dock inte som sannolikt att Liselotte Ylivainio, sedan hon utsatts för omfattande våld och tillfogats ett krossår på bakhuvudet med blödning i huvudsvålen, frakturer i skallens nackben och blödningar i anslutning till hjärnhinnorna och i hjärnbarken, legat med huvudet i en smal kil mellan en stor sten och berget, skulle ha rest sig upp och fallit i vattnet. Stenens lutning in mot berget talar emot att hon kan ha rullat eller glidit från stenen ned i vattnet. Om något av detta ändå vore möjligt framstår det som uteslutet att Allan Karlström, som uppgett att han befann sig i närheten, inte skulle ha hört ljudet då Liselotte Ylivainio föll i vattnet. Vidare innebär fynden av Liselotte Ylivainios blod på Allan Karlströms träskor, kylskåpet, anklarna på hennes byxor och i knäveckan på byxorna att Allan Karlström har släpat

Liselotte Ylivaionio efter marken och burit henne på sina armar efter att hon ådragit sig sin blödande skada på bakhuvudet. Detta är enligt tingsrätten svårt att förena med ett scenario där Liselotte Ylivainio blivit lämnad och själv fallit i vattnet.

Sammantaget måste det betraktas som uteslutet att Liselotte Ylivainio hamnat i vattnet utan inverkan av Allan Karlström. Det får därför hållas för visst att Allan Karlström, innan Liselotte Ylivainio avled, tillfogat henne hudavskrapningar på bålen genom att släpa henne över klipporna invid vattnet och utsätta henne för sådant våld i övrigt som åklagaren angett i sin gärningsbeskrivning för att slutligen orsaka Liselotte Ylivainios drunkning genom att ha tryckt ned eller placerat Liselotte Ylivainio i vattnet så att andningsvägarna kommit under vatten och därefter lämnat henne i vattnet.

Har Allan Karlström handlat med uppsåt?

Då Allan Karlström placerade Liselotte Ylivainio, som var allvarligt skadad, i vattnet måste han i gärningsögonblicket haft för avsikt att hon skulle dö eller uppfattat den följden som praktiskt taget oundviklig. Han har därmed handlat med avsiktsuppsåt eller insiktsuppsåt. För den slutsatsen talar också Allan Karlströms åtgärder efter Liselotte Ylivainios död.

Av obduktionsutlåtandet och Jonas Bergdahs uppgifter har det framgått att Allan Karlström låtit Liselotte Ylivainio ligga kvar i vattnet under åtminstone en timme efter döden. Enligt tingsrätten är ett sådant agerande svårt att föreställa sig om drunkningen inte varit avsedd. Om det varit fråga om en olyckshändelse, med eller utan Allan Karlströms inblandning, hade rimligare åtgärder varit att snabbt dra upp Liselotte Ylivainio ur vattnet, att försöka genomföra hjärt- och lungräddning eller att larma 112. Att Allan Karlström inte vidtagit någon sådan åtgärd talar för att han avsett att Liselotte Ylivainio skulle dö eller uppfattat detta som oundvikligt.

Vidare har fynd gjorts som inte kan tolkas på annat sätt än att Allan Karlström bundit fast Liselotte Ylivainio vid ett träd invid vattnet. Linnea Ylivainio har berättat att Liselotte Ylivainio hade svårt att knyta skosnören och föredrog skor med dragkedja. Det framstår bland annat av det skälet som osannolikt att Liselotte Ylivainio själv skulle ha knutit fast sig i trädet. Utredningen ger inga klara besked om detta hänt före Liselotte Ylivainios död, enligt vad åklagaren påstått, eller senare. Som Christoffer Backlund påpekat finns mycket som talar för att åtgärden syftat till att hindra den avlidna Liselotte Ylivainio från att flyta i väg medan hon låg kvar i vattnet. Även det förhållande att kroppen efter Liselotte Ylivainio legat i vattnet en längre tid talar för att hon bundits fast efter döden. Oavsett när det inträffade framstår det dock inte som en logisk eller sannolik åtgärd om drunkningen varit en olyckshändelse.

Även vad som framkommit om Allan Karlströms efterföljande åtgärder med Liselotte Ylivainio och hennes tillhörigheter talar för att han orsakat hennes död med uppsåt. Han har således placerat Liselotte Ylivainio på en filt och kört henne i bagaget på sin bil till en plats 2,9 kilometer från sin stuga och släppt ned henne från en sex meter hög klippa. Överkroppen har placerats i en IKEA-kasse, en åtgärd utan annan trolig förklaring än Allan Karlström velat undvika fläckar av Liselotte Ylivainios blod i bagaget. Även platsen där Liselotte Ylivainio lämnats framstår som väl avvägd. Genom filmer och fotografier från området samt av Christoffer Backlunds uppgifter har det framgått att klippavsatsen

varifrån Liselotte Ylivainios kropp släppts ned ligger invid en avlägsen skogsbilväg, inte synlig från bilvägen och bevuxen med sly/ungskog. Vidare har Allan Karlström under natten, efter att först ha stängt av sin mobiltelefon, kört till Kramfors där han gjort sig av med Liselotte Ylivainios mobiltelefon, bankkort, körkort och busskort. Allan Karlström har vidare kastat Liselotte Ylivainios jacka och ena sko ut i vattnet med stenar som sänken. Han har gjort sig av med den andra skon längs den skogsbilväg som leder fram till platsen där Liselotte Ylivainio anträffades. Vidare har Allan Karlström på morgonen den 9 oktober 2022 sänt ett meddelande till Liselotte Ylivainios mobiltelefon och frågat hur hon mår trots att hon då var avliden. Allan Karlström har slutligen, någon gång efter Liselotte Ylivainios död, dragit ned hennes trosor och byxor till knäna. Han har även dragit upp hennes bh och tröja så att hennes bröst har blottats. Enligt tingsrätten är det uteslutet att Liselotte Ylivainio glidit ur kläderna på det sätt som Allan Karlström beskrivit.

Sammantaget framstår det nu redovisade som en rad övervägda och rationella åtgärder som (med undantag för åtgärderna med byxorna, trosorna, bh:n och tröjan) inte kan ha tjänat något annat syfte än att dölja alla spår efter Liselotte Ylivainio och försvåra en utredning av hennes försvinnande. Det är inte troligt att åtgärderna företagits av någon som gripits av panik eller av annat skäl haft nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande. Det är fråga om medvetna åtgärder med ett tydligt ändamål, som är svåra att förena med att Liselotte Ylivainios död genom en olyckshändelse eller oaktsamt handlande. Allan Karlströms handlande innebär att Liselotte Ylivainios död måste ha varit ha varit avsiktlig eller setts som oundviklig.

Ovan angivna omständigheter talar sammantaget starkt för att Allan Karlström uppsåtligen berövat Liselotte Ylivainio livet.

Frågan är då om det Allan Karlström har berättat ändå förtar styrkan av den bevisning som åklagaren har lagt fram. För att den ska göra det krävs att Allan Karlströms utsaga kan bedömas trovärdig och tillförlitlig och att den inte är motbevisad av åklagarens utredning. När det gäller bedömningen av en berättelses trovärdighet och tillförlitlighet har Högsta domstolen angett ett antal kriterier som kan vara behjälpliga (se NJA 2010 s. 671 p. 8). Kriterierna har därefter varit föremål för sakkunnig analys, som tagit sin utgångspunkt i tillgänglig forskning på området. Slutsatserna i analysen är bland annat att det förhållandet att en utsaga är klar, lång och detaljrik ofta kan vara tecken på att den är sann, medan det saknas egentligt stöd för att anse att konstansbrister, i bemärkelsen att lägga till eller ta bort information, är ett kriterium på bristande tillförlitlighet (se NJA 2017 s 316 p. 10).

Allan Karlström har tillstått att han under förundersökningen ändrat och lagt till olika uppgifter i sin berättelse allt eftersom ny bevisning framkommit. Då han först hördes uppgav han att Liselotte Ylivainio inte följt med till Storstugan. Senare uppgav han att Liselotte Ylivainio dykt upp oanmäld till stugan och att han tvingat iväg henne efter ett gräl. Härefter uppgav han att Liselotte Ylivainio hade följt med honom till stugan och att han hade tvingat iväg henne. Slutligen lämnade han de uppgifter som han också lämnat vid tingsrätten. Förutom att Allan Karlström ändrat sin berättelse i helt centrala delar finns det flera omständigheter som han inte alls kunnat redogöra för, exempelvis hur Liselotte Ylivainios körkort och andra kort hamnat vid en väggkant i Kramfors, IKEA-kassen under hennes överkropp, släpmärkena och övriga skador på hennes huvud och kropp, repet som

var knutet runt hennes fot samt de meddelanden som han skickat till hennes mobiltelefon den 9 oktober 2022 då hon var avliden. Allan Karlströms förklaring, att han blockerat undan vissa minnesbilder och att minnena växt fram gradvis men inte alls fullständigt, framstår som anmärkningsvärd. Enligt sakkunnigutlåtande av Pär Anders Granhag, professor i psykologi vid Göteborgs universitet, kan förändringarna i Allan Karlströms berättelse inte tillskrivas de naturliga och etablerade minnesmönstren för hur människor minns och glömmer upplevelser och kan inte heller tillskrivas någon form av amnesi framkallad av exempelvis alkohol, droger, medicin eller trauma mot huvudet.

Allan Karlströms berättelse uppvisar alltså sådana omfattande och oförklarliga konstansbrister att det måste anses helt förta tillförlitligheten i hans berättelse. Någon annan slutsats kan inte dras än att Allan Karlström medvetet utelämnat olika omständigheter och anpassat sin berättelse efter den bevisning som presenterats under förundersökningen. Allan Karlströms berättelse förtjänar inte tilltro. Som tingsrätten redogjort för är hans uppgifter också svåra att förena med vad som framkommit genom den övriga bevisningen.

Det är tingsrättens sammantagna bedömning att Allan Karlströms berättelse inte förtar styrkan av den bevisning som lagts fram mot honom. Det finns inte heller något i den övriga utredningen som förtar styrkan i åklagarens bevisning. Något annat alternativt händelseförlopp framstår inte som tänkbart. Allan Karlström ska därför dömas för mord.

Åtalet angående grovt gravfridsbrott

Av det som redovisats ovan har framgått att Allan Karlström någon gång mellan den 8 och 9 oktober 2022 hanterat avlidna Liselotte Ylivainio genom att ha lyft upp henne, dragit ner byxorna på henne, virat in henne i en filt, placerat henne i en kasse, lagt henne på en bagagelucka, i bagaget på en bil förflytta henne cirka 2,9 kilometer och slutligen släppt ned henne från sex meters höjd. Av den rättsmedicinska utredningen har det vidare framgått att Allan Karlström dessförinnan låtit Liselotte Ylivainio ligga i sjön Storvattnets vatten i minst en timme. På detta sätt har Allan Karlström flyttat och skymfligen behandlat Liselotte Ylivainios kropp. Det har framgått att Allan Karlström gjort detta i syfte att dölja och försvåra utredningen av allvarlig brottslighet.

I sin gärningsbeskrivning har åklagaren påstått att Allan Karlström också tillfogat avlidna Liselotte Ylivainio svåra skador i form av hudavskrapningar, underhudsblödningar på huvud, kropp och bål samt en söndertrasad lever. Av det rättsmedicinska utlåtandet framgår att den söndertrasade levern hade ett utseende som talar för att skadan uppstått genom trubbigt våld som inträffat efter döden, och är förenligt med ett fall från höjd. Det är därmed visat att Allan Karlström, genom att släppa ned Liselotte Ylivainio kropp från sex meters höjd, har tillfogat avlidna Liselotte Ylivainio en söndertrasad lever.

Som redovisats ovan är det tingsrättens bedömning att övriga skador tillfogats Liselotte Ylivainio då hon var i livet. Det är därför endast visat att Allan Karlström tillfogat avlidna Liselotte Ylivainio skada i form av en söndertrasad lever. Enligt tingsrätten måste detta dock i sig bedömas som en allvarlig skada. Allan Karlström måste ha insett att risken var betydande för att avlidna Liselotte Ylivainio skulle komma att tillfogas svår skada då han släppte ner henne från hög höjd. Genom sitt agerande har han visat likgiltighet inför den

risker och alltså tillfogat skadan med så kallat likgiltighetsuppsåt.

Sammanfattningsvis har Allan Karlsson uppsåtligt flyttat, skadat och skymfligen behandlat avlidna Liselotte Ylivainio. Han ska därför dömas för gravfridsbrott. Kroppen har tillfogats allvarlig skada och har utsatts för en hänsynslös hantering. Syftet med gärningen har varit att dölja och försvåra utredningen av allvarlig brottslighet. Brottet är enligt tingsrätten så allvarligt att det måste bedömas som grovt.

Påföljd (straff)

Allan Karlström döms för mord och grovt gravfridsbrott. Straffet för mord är fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid (se 3 kap. 1 § brottsbalken).

Utgångspunkten för straffet är brottets straffvärde. Vid bedömningen av straffvärdet ska domstolen beakta den skada, kränkning eller fara som gärningen har inneburit, vad den tilltalade har insett eller borde ha insett samt de avsikter och motiv som han eller hon har haft (se 29 kap. 1 § brottsbalken). Vilken form av uppsåt som gärningsmannen haft får därför stor betydelse. Ett mord som begås med avsiktsuppsåt har normalt ett högre straffvärde än ett mord som begås med likgiltighetsuppsåt. På liknande sätt har ett instrumentellt brott – när den brottsliga handlingen begås i syfte att uppnå ett längre bort liggande mål – ett högre straffvärde än en impulshandling (se "Mordet med kökskniven" NJA 2021 s. 32 p. 31 och "Mordet med hanteln" NJA 2021 s. 583 p. 6).

Vid bedömningen av straffvärdet ska domstolen också beakta såväl försvårande som förmildrande omständigheter (se 29 kap. 3 och 4 §§ brottsbalken). Om det, när ett mord har begåtts, varken finns några försvårande eller förmildrande omständigheter är utgångspunkten att straffvärdet motsvarar fängelse i sexton år (se "Mordet med kökskniven" p. 36, "Mordet med brödkniven" NJA 2021 s. 377 p. 8 och "Mordet med hanteln" p. 9).

Sedan den 1 januari 2020 framgår det av 3 kap. 1 § brottsbalken att det som skäl för livstids fängelse särskilt ska beaktas om gärningen har föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslöst. Syftet med bestämmelsens nya lydelse är att mord ska föranleda livstids fängelse i betydligt större utsträckning än tidigare (se prop. 2018/19:138 s. 15 f.).

Omständigheterna av den karaktär som anges i bestämmelsen kan föreligga i olika grad och ska, för att leda till livstids fängelse, vara sådana att de framstår som allvarligare än vad omständigheterna vid mord alltid är. Det är inte tillräckligt att konstatera att en eller flera sådana omständigheter föreligger. Förekomsten av förmildrande omständigheter kan medföra att ett tidsbestämt straff ändå ska väljas. Ytterst måste domstolen bedöma i vilken utsträckning gärningen, sedd som en helhet, präglas av sådana omständigheter som kommer till uttryck i lagtexten och i vilken grad de förelegat. Domstolen måste slutligen, innan den dömer ut ett livstidsstraff, göra en helhetsbedömning för att försäkra sig om att omständigheterna kring gärningen sammantagna är sådana att ett livstidsstraff är befogat. (Se "Mordet med kökskniven" p. 17, 19 och 22 samt "Mordet med hanteln" p. 15-17.)

Ett av skälen för livstids fängelse som anges i 3 kap. 1 § brottsbalken är att gärningen

"inneburit svårt lidande för offret". I omständigheten att gärningen inneburit svårt lidande för offret inryms att våldet har varit kraftigt, att offret har tillfogats omfattande eller allvarliga skador, att offret har upplevt svår smärta, att gärningen har haft karaktär av avrättning, att förloppet har varit utdraget och att offret har känt stark dödsångest (se prop. 2018/19:138 s. 33).

Ett annat skäl för livstids fängelse är att gärningen "annars varit särskilt hänsynslös". Här avses främst förhållanden som rör brottsoffrets situation eller karaktären på angreppet mot brottsoffret. En gärning kan anses vara särskilt hänsynslös exempelvis på grund av att brottet har riktat sig mot en närstående, att brottsoffret har befunnit sig i en skyddslös ställning, att brottet har utförts i offrets hem, att brottet har förövats inför ögonen på närstående till offret eller att gärningsmännen har varit i numerärt överläge (se prop. 2018/19:138 s. 33).

Det våld som Allan Karlström utövat mot Liselotte Ylivainio framstår som impulsartat. Tingsrätten har dock kommit fram till att han handlat med avsiktssuppsåt eller insiktssuppsåt, inte endast likgiltighetsuppsåt. Detta ger anledning att se mycket allvarligt på brottsligheten. Liselotte Ylivainio har tillfogats omfattande och allvarliga skador. Särskilt krosskadan på bakhuvudet måste ha medfört att hon upplevt svår smärta. Därtill kommer att Liselotte Ylivainio placerats med luftvägarna under vatten vilket måste ha varit förenat med stark dödsångest. Gärningsförloppet bedöms därmed ha inneburit ett svårt lidande för Liselotte Ylivainio. Tingsrätten bedömer att gärningen också varit särskilt hänsynslös med hänsyn till att Liselotte Ylivainio befunnit sig i en skyddslös ställning. Liselotte Ylivainio har befunnit sig ensam med Allan Karlström i för henne okända omgivningar. Hon har blivit skjutsad till platsen i Allan Karlströms bil och har därmed varit beroende av honom för att kunna ta sig därifrån. Liselotte Ylivainio har vidare varit underlägsen Allan Karlström såväl i fysisk bemärkelse som mentalt.

Några förmildrande omständigheter har inte framkommit.

Vid en sammanvägd bedömning av omständigheterna bedömer tingsrätten att mordet framstår som så allvarligt att det motiverar ett livstidsstraff. Allan Karlström ska därför dömas till fängelse på livstid.

Skadestånd

Eftersom Allan Karlström döms för mord ska han betala skadestånd till Linnea Ylivainio, Lena Ylivainio, Nils-Bertil Ylivainio och dödsboet efter Liselotte Ylivainio. Parterna är överens om beloppens storlek och räntans beräkning. Allan Karlström ska därmed betala skadestånd med de belopp som målsägandena begärt.

Beslag

Det gods som finns i beslag – bland annat jacka, skor, burk, träskor, klädnypor, filt, kasse och rep – kan ha betydelse för utredning av brott. Beslagen ska därför bestå tills domen har fått laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till ägaren.

Häktning

Allan Karlström döms för mord och grovt gravfridsbrott. Det finns risk för att han undandrar sig lagföring och straff och det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Allan Karlström ska därför vara kvar i häkte till dess att domen kan verkställas mot honom i ansvarsdelen.

Kvarstad

Eftersom målsägandenas begäran om skadestånd bifalls och förutsättningarna för kvarstad är uppfyllda ska åklagarens och målsägandenas begäran om kvarstad bifallas. Det finns skäl att föreskriva en viss tid som kvarstaden ska bestå.

Ersättning till brottsofferfonden

Eftersom Allan Karlström döms för brotten ska han betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning

Den ersättning som försvararen och målsägandebiträdet begärt får, med hänsyn till målets omfattning, anses rimlig. Med hänsyn till den påföljd som Allan Karlström döms till ska staten stå för dessa kostnader.

Rätten

Rådmannen Sandra Åström Bodin samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Sandra Åström Bodin

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Sundsvalls tingsrätt senast den 26 maj 2023. Överklagandet ska vara skriftligt. Sundsvalls tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Sundsvalls tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med

skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till Sundsvalls tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Sundsvalls tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller. Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Nedre Norrland skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Nedre Norrland tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i

rättstillämpningen.

4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Sundsvalls tingsrätt eller Hovrätten för Nedre Norrland om du har frågor.